

s bár az utólérhetetlen nagy művészno a parádés szerepeiben lépett föl, melyeket Pesten több százszor játszott el, mégis jól esett az óvintézkedés, hogy a sugó az adott pillanatban résen legyen!... Különösen premierek alkalmával az ideges színészek és színésznők szokták ostromolni a sugót, hogy: „apám, aztán jól vigyázz!”... És ilyenkor a jólelkű sugónak mindenkit meg kell nyugtatnia, hogy csak bízsa magát ő reá, szívvél-lélekkel fog vigyázni... Érdekes tényként említjük meg, hogy nálunk már próbálkoztak sugó nélkül előadást tartani. Természetes, hogy az intéző köröknek ez az újítás tetszett, de a színészek még sem örültek neki. Az eset 1898-ban történt meg a Népszínházban, de nem sokára visszatértek a régi metódushoz és a sugó ismét elfoglalta megszokott helyét. 1899 okt. 27-én a Magyar Színházban a „Szulamith” 5-ik előadása, majd u. o. 1900 jan. 12-én a „Névtelen levelek” c. vj. először sugó nélkül pergett le. (Lásd: „Pesti Napló”, 1899 okt. 28. „Vasárnapi Ujság”, 1900 3. sz. 44. old.) A magyar színészet története följegyzi, hogy hajdanában Pergő Celesztin, a híres tragikus színész mindig sugó nélkül mondta el a szerepét és ha az véletlenül segíteni akart neki, akkor nagyot dobbant a lábával és a sugó elhallgatott. Ugyancsak a régi világ történetéhez tartozik, hogy a kezdő színészt sugásra is felhasználták. Egressy Gábor Ungvárt 1828-ban Göde és Láng egyesített igazgatása alatt mint sugó kezdte pályáját. Petőfi Sándor is sugó volt egyideig. 1842-ben ugyanis Székesfehérvárra szerződött, hol Almássy István volt a társulat rendezője, aki Petőfit nem szerette és mivel a sugó hirtelen beteg lett, Petőfit kérte föl, hogy helyettesítse. A költő-színész erre éktelen dühbe jött, írt is azonnal egy tizstrófás költeményt, amelyben a sugó hatalmát dicsőíti, akire minden színész hallgat, ámde ő csak a deszkák fölött akar színész lenni, nem a deszkák alatt, — mondta mély keserőséggel... Mire igazgatója: Szabó József, megértette vele, hogy csak ideig-óráig való sugásról van szó. Ezután Petőfi megbékült és elvállalta a sugási tisztséget. — A sugónak nem szabad szó-

rakozott embernek lenni, még kevésbé vigyázatlannak. A lelkiismeretes sugó otthon is elolvassa a darabot, csak hogy a másnapi próbán gyorsan „feladhassa” a szavakat. Bejegyzí, hogy hol kell gyorsansugni, hol halkul el a tempó, mely idegen szó az, amelyre a kis primadonna következetesen belebotlik, hol kell jól „bevágni” és ha a színész (vagy legtöbb esetben színésznő) véletlenül elfeledi, hogy hol kell leülni, vagy felállnia, — azt is felsúgja. Nagy gyakorlottsága magával hozza annak az észrevételét is, hogy a színész mikor ingadozik hol van erősebb segítségre szüksége, és vajmi gyakran visszatérít ugynevezett „ugrásokat”, hogy a „fonál” megmaradjon. A sugónak a „beugrások” alkalmával különös éberséget kell kifejtenie, úgyszintén vendégszerepléseknél is. Munkája a prózai daraboknál a legnehezebb, — annál könnyebb azonban operettet elsúgni. A szokás az, hogy a sugó-pályára leginkább férfiak lépnek, ujabban a megkopott hangú, vagy szerződésből kiesett színésznők is szívesen kóstolnak bele ebbe a keserű kenyérbe. — Tökéletes művészi előadás keretében a sugó funkciója a minimumra redukálódik. Ha azonban mégis zökkenések vannak a darabban, akkor bizony rosszakaratulag minden hibát a sugóra fognak... (Erődi Jenő.)

Sugó után beszélni. Színész-szakkifejezés, jelenti, hogy a színész csak akkor tudja elmondani a szerepét, ha a sugó ebben hűségesen támogatja, azaz: minden szót előre „felad”, — felsúg, — a meghallott szavakat azután a színész könnyedén elmondja. Ez a mód azonban nem művészet, mert a színész művészetének alfája a szereptudás; (Lásd ott.) azonban vidéken, ahol lázas munka folyik, ha a színész sugó után kényszerül beszélni, ezt nem lehet, sőt nem is szabad súlyos kritika tárgyává tenni. — Az ilyen eset azonban a fővárosban is gyakran előforduló jelenség, elsősorban u. n. „beugrások” (L. o.) alkalmával, midőn a helyettesítő színész idő híjján kénytelen elvállalni valamely szerepet, amikor is szintén sugó után mondja azt el.